

loven, som gik ud paa at bemyndige Ministeren til at uddele disse Beløb direkte til Husmandsforeningerne, for saa vidt der fra disses Side fremsattes. Ønske derom. Man vil sikkert endnu erindre, at dette uskyldige Forslag vakte en meget stærk Modstand her; fra mange forskellige Sider blev det bekæmpet, og man vilde paa ingen Maade gaa med til, at Husmændene saaledes skulde have Lov til selv at forvalte de Penge, som skulde anvendes til Husmandsbrugets Fremme. Nu glæder det mig at se, at den højtærede Minister og tillige de øvrige Medlemmer af Finansudvalget nu synes at være komne til en anden og bedre Erkendelse; for dette Forslag gaar jo netop kun ud paa det samme: at man af Statskassen skal yde Bidrag direkte til Husmandsforeningerne, saaledes at Husmændene selv faa Lov til at administrere disse Penge.

Det er ganske vist her et mindre Beløb; det Beløb, jeg havde ønsket at faa stillet til Raadighed, er jo samtlige de Bevillinger, som findes paa Finansloven til Ophjælp af Husmandsbruget, altsaa et Beløb af 90,000 Kr. Her drejer det sig kun om et mindre Beløb, nemlig 3,000 Kr., men Princippet er her igennem anerkendt; det kommer ikke saa meget an paa Beløbets Størrelse, det, der for mig har størst Interesse i denne Sag, er, at herigennem slaas det Princip fast, at Husmændene, naar de danne Organisationer, ikke længer skulle staa som umyndige eller have andre til at forvalte og administrere deres Penge, men at Statens Penge nu kunne betros direkte til Husmændene. Det har jo ogsaa vist sig, at siden disse Forhandlinger have fundet Sted i Folketinget om denne Sag, er der rejst en meget stærk Bevægelse ude iblandt Husmændene, et Røre, som man aldrig tidligere har kendt til mellem denne ellers meget tavse Stand. Der er dannet en Række Husmandsforeninger rundt omkring i Landet, de have sluttet sig sammen i større Organisationer. Navnlige have en Del Husmandsforeninger omkring i Sognene sluttet sig ind under den større Organisation, som hedder Dansk Husmandsforening. Denne Forening har jo, saaledes som det oplyses i Ministeriets Skrivelse til Finansudvalget, sat sig fire Opgaver: Den vil lade afholde landøkonomiske Foredrag, den vil udbrede landøkonomiske Skrifter, den vil afholde Kursus for Husmænd, Koner og Døtre, og den vil særlig interessere sig for Planteavl. Det maa siges, at alle disse fire Formaal ere meget nyttige, og ingen (kan sige andet,

end at det er fuldstændig neutralt Opgaver, som de her have kastet sig over, rent faglige Opgaver, der ikke have noget med Politik at gøre. Saa vidt mig bekendt, ere ogsaa alle disse Foreninger dannede paa et rent fagligt Grundlag, man kan ikke sige, at de tilhøre dette eller hint Partimen de staa som rene Fagforeninger.

Det har glædet mig, at disse Foreninger ere blevne dannede, fordi det forekommer mig, at naar Standsfølelsen vækkes i saa stor en Stand som Husmændenes her i Landet, naar de begynde at organisere sig og at blive klassebevidste, kan det ikke andet end være til Fordel for denne Stand. Det glæder mig, som sagt, nu, at trods al den Modstand, der blev rejst mod Tanken ved Finanslovens 2den Behandling, har denne Sag nu endelig sejret, at det er selve vor Landbrugsminister, der nu stiller Forslag om de 3,000 Kr., at Forslaget er tiltraadt af hele Finansudvalget og forhaabentlig ogsaa vil blive tiltraadt af alle Medlemmer i denne Sal.

For øvrigt kunde jeg have Lyst til under denne Sag at rette et Spørgsmaal til den højtærede fungerende Landbrugsminister. Det er ikke rigtig klart og tydeligt, hvorledes disse Penge skulle fordeles. Det er Dansk Husmandsforening, der har indgivet Ansøgning om det, det er altsaa den, som egentlig har sat Sagen i Gang. Saa vidt jeg ved, har den søgt om at faa 2000 Kr. Nu forlanger Ministeren 3000 Kr. Jeg ved ikke, om Meningen er, at man kun vil give de 2000 Kr. til Dansk Husmandsforening og dens Underafdelinger og saa have det ene Tusinde Kroner i Behold for muligvis at anvende dem til andre opstaaende Husmandsorganisationer. Jeg skal her f. Eks. nævne, at de fynske Husmænd have dannet Foreninger, der vistnok arbejde i Fællesskab, men saa vidt mig bekendt endnu ikke have sluttet sig ind under Dansk Husmandsforening. Er Meningen, at man vil bevare de 1000 Kr. saaledes, at der kan være Penge ogsaa til saadanne Organisationer, som ikke høre ind under Dansk Husmandsforening? Det er ikke blevet oplyst for Udvalget, hvorledes Meningen er med Hensyn til Fordelingen, men den højtærede fungerende Landbrugsminister kan mulig oplyse os derom.

Derefter skal jeg gøre et Par Bemærkninger til den Bevilling paa 150 Kr., der kræves til Understøttelse af en Dyrlæge i Lumbaa. Den have vi, som høre til Mindretallet, ikke kunnet tiltræde. Grunden er den, som jeg oftere har haft Lejlighed til at udtale her i Salen, at det